

שאלות לחזרה על פרק א' דביצה

א) מה הם ג' הדברים שב"ש ובי"ה חולקים?

ביצה שנולדה ביו"ט, לב"ש תאכל, לב"ה לא תאכל. (ב) מה שיעור איסור חמץ, לב"ש שאור בכזית וחמץ בככותבה, לב"ה שניהם בכזית. (ג) האם מותר לכסות דם ביו"ט, לב"ש מותר לחפור ולכסות, לב"ה אם אין לו חול לא ישחוט, אבל אם שחט יכסה.

ב) מה הם ד' הטעמים לבאר מחלוקת ב"ש ובי"ה? ובאיזה תרנגולת מירי?

לר"נ בתרנגולת העומדת לגדל ביצים, ומשום מוקלה. לרבה בתרנגולת העומדת לאכילה ומשום הכנה. לרב יוסף בתרנגולת העומדת לאכילה וגזירה משום פירות הנושרין. לרב יחזק בתרנגולת העומדת לאכילה וגזירה משום משקין שזבו.

ג) מדוע בשבת נפסק כר' שמעון, ובי"ט כר' יהודה?

בשבת שחמור פוסק כר"ש דמיקל, יו"ט דקולא פוסק כר"י דמחמיר.

ד) מדוע נדחה רב נחמן?

בגלל שיהא המחלוקת גם בתרנגולת.

ה) מה החסרונות בד' הטעמים?

לר"נ כי נשאר קשה, לרבה כי לא אוחזים מהכנה, לרב יוסף ביצה ומשקין בלועין, אבל פירות גלוי, לרב יחזק פירות וביצה אוכלין, ומשקין שזבו משקין.

ו) מה ההוכחה מדברי רבי יוחנן?

מכיון שרבי יוחנן סותר סתירה בין משקין שזבו לבין ביצה שנולדה, ומה הקשר בין משקין שזבו לבין ביצה, רואים שרבי יוחנן סובר שביצה אסור משום משקין שזבו.

שאלות לחזרה על פרק א' דביצה

ז) מה תירצו רבינא, ורבינא בריה דר' עילאי?

לרבינא רבי יהודה אינו סובר כד, אלא אומר לחכמים, לעלמי גס ביו"ט א' מותר ללכס (חכמים) הודו לי בזה שביו"ט ב' יהא מותר משום שהוי שתי קדושות, וע"ז חכמים אומרים שאנו סוברים שהוי קדושה אחת. ולרבינא בריה דר' אילעא שמדובר בתרנגולת העומדת לגדל ביצים, ורב יהודה סובר ממוקלה.

ח) מה הקשיא מהברייתא? ומדוע לרבה אינו קשה?

מדוע לרב יוסף ולרב יחזק ספיקא אסורה, וזה ספיקא דרבנן, וספיקא דרבנן לקולא, ולרבה לא קשיא משום שסובר מהכנה שזה ספיקא לאורייתא.

ט) מה מתרצת הגמ' ומה קשיא מהסיפא של הברייתא?

ספיקא אסורה מדובר באיסור טריפה, והקשיא של הסיפא א"כ מדוע כולן אסורות, זה דבר שאין לו מתירין ותיבטל ברוב.

י) כמו מי הולכת הברייתא לפי רב יוחנן, ולפי ר"ל?

לר"ל, לר"מ מהברייתא של חבילי תלתן, לרב יוחנן, לרב יהושע לפי רבי יהודה מהברייתא של ליטרא קליעות.

יא) מה מתרץ רב אשי?

שזה דבר שיש לו מתירין, וספיקא דרבנן כאן זה לחומרא.

יב) מה אמרו אחרים בשם ר' איליעזר? איזה פירושים איתא לומר?

ומה הפירוש הנכון?

ביצה תאכל הוא ואמה. והפירושים שא"א לומר הוא: 1. תרנגולת העומדת לאכילה. 2. תרנגולת העומדת לגדל ביצים. והפירוש הנכון הוא: 1. שקנה סהם. אם שחט הוברר לאכילה עומדת. אם לא שחט לגדל ביצים עומדות. 2. גזמא.

שאלות לחזרה על פרק א' דביצה

יג) ביצה שנולדה בשבת, האם מותרת ביו"ט לפי רב? ומה הסיבה לפי ההור"א? ומה הגמ' מקשה ע"ז? ומה הסבירה לפי המסקנא?
לא, דסבר בהו"א משום שקדושה אחת, ומקשיא ע"ז הגמ' שרואים במקום אחר שרצ סובר ששתי קדושות הם, והסיבה לפי המסקנא הוא שחולקים בהכנה לרבה, (ולא האם קדושה אחת או שתי קדושות?).

יד) עצים שנשרו מן הדקל בשבת האם מותרין ביו"ט? ומדעו זה שונה מביצה?

העלים אסורים ביו"ט, וזה שונה מזבילים משום שסיבת הדבר ששונה מזבילה מכיון שכשאתה מתיר את הזבילה ביו"ט מבין השואל שסיבת איסור הזבילה בשבת הוא משום נולד מכיון שאם היית מתיר היה יכול לגמוע חי, כל גבי עלים, אם אתה מתיר ביו"ט, אינו מבין שסיבת האיסור לתמוך הוא משום נולד, אלא חושב שמשום מוקלה.

טו) עצים שנשרו לתוך התנור מה הדין? ומה הם ג' הקושיות והתירוצים?

מותר להרבות עליהם עלים מוכנים מערב יו"ט. קשיא א' – כשמזין את העלים הוא מזין מוקלה? והתירוץ – משום שבו העלים מותרים. כשמזין זה כאילו שהוא מזין רק דבר שמוחר. קשיא ב' – הוא מבטל איסור לכתחילה? והתירוץ – שאין מבטלין וכו' אומרים רק בדאורייתא מכאן מדובר בדרכנו. קשיא ג' – לרב אשי קשה הרי זה דבר שיש לו מתירין, ושלל יתבטל? והתירוץ – כאן זה יותר קל משום שלל רואים את האיסור.

שאלות לחזרה על פרק א' דביצה

טז) שני ימים טובים של גליות, האם הוי קדושה אחת או שתי קדושות?
לרב שתי קדושות, לרב אבי קדושה אחת.

יז) שני ימים טובים של ר"ה, האם הוי קדושה אחת או שתי קדושות לפי רב ושמואל? לפי רבה? לפי רב יוסף? לפי רב אדא ורב שלמן? ולפי רבא?

לרב ושמואל קדושה אחת, מכיון שחז"ל תיקנו שאם באו עדים לאחר המנחה יהיה אותו היום קודש ולמחר קודש. נמלא ששני ימים הוי מכוח "תקנה". לרבה הוי שתי קדושות דהרי רבי יוחנן בן זכאי ביטל אותו תקנה, וא"כ הוי שני ימים מכוח "ספק" לרב יוסף הוי קדושה אחת, מכיון דכל דבר שבמנין צריך מנין אחר להחירו. לרב אדא ורב שלמן אף לאחר תקנת רבי יוחנן בן זכאי הוי קדושה אחת, מכיון ששם קל מהרה יבנה המקדש. לרבא חוץ מתקנת ריב"ז היו נוהגים אותו היום ולמחר קודש. וההבדל הוא רק בקביעת הלוח, ולכן הוי קדושה אחת.

יח) מנלן שכל דבר שבמנין צריך מנין אחר להתירו?

1. במשך היוכל – אע"פ שנסתלקה שכינה היה אסור בעליה רק ע"י היתר מיוחד היה מותר. 2. קובו לכס לאהליכם – אע"פ שמהן תורה כבר נגמר היו צריכים היתר שיכולים כבר ללכת, דלכרם רבעי – אעפ שחבר כבר ביהמ"ק, ולא היה סיבה לעשר רחובות י-ס בפירות, היה צריך להחיר שלא צריכים להעלות את הפירות לירושלים.

יט) מה ביו"ט, האם מותר לקוברו? ומי?

לרבא אם מה ביו"ט א' יתעסקו בו גויים, אם מה ביו"ט ב' יתעסקו בו ישראל. למר זוטרא הדין שביו"ט ב' יתעסקו בו ישראל והא רק אם חיכה, אבל אם עוד זמן מועט יהיה מולאי יו"ט, לא יקברוהו

שאלות לחזרה על פרק א' דביצה

ביו"ט. לרב אשי אפי' אם עוד זמן מועט יהיה מולאי יו"ט, יקברוהו ביו"ט.

ט) האם מותר להניח עירובי תבשילין מיו"ט לחבירי?

למ"ד קדושה אחת אסור להכין ביו"ט לעשות תנאי ג"כ אסור, ולמ"ד שהי קדושות מותר.

כא) אפרוח שנולד ביו"ט מה הדין? ומדוע?

לרב אסור לנחשז כמוקלה, ולא אמרינן דהתיר עכמו בשחיטה, משום שבערב יו"ט זה לא היה מוכן לא לאדם ולא לכלבים. לשמואל מותר מפני שהואיל ומתיר עכמו בשחיטה.

כב) "ביצה עם יציאתה נגמרה" מה הפירוש להו"א? (ב' פירושים) ולמסקנא? (ב' פירושים)

להו"א פירוש א' עם יציאתה נגמרה ומותרת לאכלה בחלב. פירוש ב' עם יציאתה נגמרה ומותרת לאכלה ביו"ט. ולמסקנא פירוש א' עם יציאתה נגמרה ומגדלת אפרוחים. במעי אמן אינו מגדלת אפרוחים. פירוש ב' ביצה עם יציאת רובה בערב יו"ט ונכנסה בחזרה, אפי' אם נולדה ביו"ט, מותרת.

כג) מה הם ב' האפשרויות להסביר את המחלוקת של ב"ש וב"ה?

הסבר א': המחלוקת הוא לענין אכילה, וחולקים האם המילה "שאור" מותרת לומר שיעורו של שאור שונה. לב"ש שיעורו של זה אינו כשיעורו של זה. ולב"ה שיעורו של זה כשיעורו של זה. הסבר ב': באכילה לכו"ע בין בחפץ ובין בשאור בכזית. וחולקים לענין ביעור. לב"ש לא ילפינן ביעור מאכילה, ולב"ה ילפינן ביעור מאכילה.

שאלות לחזרה על פרק א' דביצה

כד) להו"א באיזה אופן חולקים ב"ש וב"ה לענין הפירה? להו"א בדיעבד, למסקנא לכתחילה.

כה) במה חולקים רבה ורב יוסף להו"א ולמסקנא?

לרבה – שחוט חפור וכסה. לרב יוסף חפור שחוט וכסה. להו"א – האם כריך עפר למטה. למסקנא – האם חוששין שמא יתחרט.

כו) "ומודים שאם שחט שיחפור בדקר ויכסה" מה הם שני הקשיות ומה הם שני התירושים?

הקיא א' הוא מפרר חול ביו"ט והתירוץ שמדובר בעפר תיחוח (חול שבמינו) הקיא ב' הוא עושה בור והתירוץ שזה דבר שאינה כריכה לגופה.

כז) מה אמר רב יהודה? מה הקשו מהברייתא? מה מתרץ רבא? רמי בר חמי? ואיזה תירושים א"א לומר?

רבי יהודה אמר אם הכנים ערמת עפר לתוך ביתו מותר להשתמש בו לכל שימוש. למר זוטרא רק אם ייחד לו קרן זויה והקשו מהברייתא. בברייתא כתוב שאם שחט כוי אין מכסין את דמו ביו"ט. וא"כ לר"י יכסו באפר כירה. רבא מתרץ שאפר כירה מוכן לדלוי רמי בר חמי מתרץ היות שחיוב כיסוי הדם וכוי הוא מחמת ספק ביו"ט אין מטרחיחין והתירושים שא"א לומר הוא: א. שמייכי בדלית ליה – משום שבסיפא כתוב אין מכסין משמע דמייכי שיש לו. ב. משום חפירת גומא – א"כ בשחט חיה ג"כ יהיה אסור משום גומא. ג. משום כתישה – גם בודלוי יהיה אסור. ד. ודלוי מותר משום עשה דוחה לא תעשה משאכ, ספק – יו"ט הוא עשה ולא תעשה.

שאלות לחזרה על פרק א' דביצה

כח) שחט מערב יו"ט האם מותר לכסות ביו"ט? גלגל עיסה בערב יו"ט האם מותר להפריש ביו"ט?
אם שחט ליפור בערב יו"ט אסור לכסות מפני שהכיסוי אינו מעכב את האכילה. והיה לו לכסות בערב יו"ט. לך עיסה בערב יו"ט, מפריש ביו"ט כי ההפרשה מעכבת את האכילה.

כט) במה חולקים ב"ש ובי"ה לפי א"ד א"י? ולפי א"ד ב"י?

לא"ד א' חולקים ברשות הרבים, לב"ש אסור, משום שהרואה אומר להטיח גגו הוא כריד, ולב"ה מותר, משום שזכנו מוכיח עליו, אבל ברשות היחיד לכו"ע מותר, לב"ש מפני שכל דבר שאסרו חכמים מפני מראית העין אפי' בחדרי חדרים מותר, ולב"ה משום כי גם ברשות הרבים מותר. לפי א"ד ב' ברשות הרבים לכו"ע אסור, משום שהרואה אומר להטיח גגו הוא כריד, וחולקים ברשות היחיד. לב"ש אסור משום שכל דבר... אפי' בחדרי חדרים אסור, ולב"ה מותר, משום שכל דבר... אפי' בחדרי חדרים מותר.

ל) במה חולקים ר' חייא ובגו?

לא"ד א' חולקים בהולכת כולם של עליה, לרב חייא אסור משום דס"ל שרבי יהודה מפרש דברי ת"ק, ובני רבי חייא סוברים שרבי יהודה חולק, ולכן לת"ק מותר לא"ד ב' – חולקים בהטיח, לרבי חייא אסור, משום שרבי דוסא מחמיר על ת"ק, ולכן ס"ל ששל עליה לגמרי אסור. ובני רבי חייא סברו שמותר. משום דס"ל שרבי דוסא בא להקל ממה שאסר ת"ק (של עליה) הוא מתיר להטות.

לא) באך את התירוצים לענין הסתירות שבי"ה מקילין, וב"ש מחמירין? בכל מקום ב"ש לחומרא, אבל כאן ב"ש לקולא משום שהיה לו דקר נעוץ מצעוד יוס. הסיבות שב"ה לקולא, שבהולכת כולם – משום שזכנו מוכיח עליו, ובזימון יונים – משום דבעומד ואומר הוא מבטל

שאלות לחזרה על פרק א' דביצה

א) המוקאה, בעלי להקב עליו בשר – משום דיך עליו תורת כלי, בנתינת העור לפני הדורסן – משום שאפשר לשבת על העור, בסילוק תריסין – משום דאין בנין וסתירה בכלים.

ב) לפי רב חנן בר אמי במה חולקים ב"ש ובי"ה?

חולקים בצריכה ראשונה, לב"ש אסור משום דחושש שמא יתחרט, אבל אם נענע מותר, לב"ה אם אומר זה וזה אני נוטל מספיק, אבל בצריכה שניה לכו"ע באומר זה וזה אני נוטל מספיק.

ג) מה הקשיא מהמשנה המת בבית? ומה מתוך רבא? ורבה?

שמהמשנה כאן רואים שב"ה סוברים דאין צריכה, ומהבביתא המת בבית הבינה הגמ' בה"א שב"ה סוברים דיך צריכה. רבא מתוך שצדק כלל לב"ה יך צריכה, וכאן לענין יונים ס"ל דאין צריכה, משום שמא יתחרט, רבה מתוך שב"ה סוברים שמכאן ולהבא רואים דאין צריכה.

ד) מדוע לפי הקשיא משעתינו רבבי? ומה התירוץ?

כי רק רבי סובר שאם הניח 2 מנה, ימלא מנה וכמו משנתינו שלשה ימלא שנים] אומרים שלקה אחד והשאייר אחד, והתירוץ שאני גוזלות הואיל ועשוין ללדות.

ה) למי"ד כים אחד מחלו' מדוע קשה? ומה התירוץ?

כים אחד אין הכוונה כים אחד ממש, אלא שני כיסים מקושרים. וכן מדובר בגוזלות מקושרים. ולכאורה קשה משנתינו מסתדרת רק לשטת רבי, והתירוץ שגוזלות עשוין להינתק אבל כיסים לא, ולכן אם מלא מנה אחת יכן שהוא אינו מהזוג.

שאלות לחזרה על פרק א' דביצה

לו) בתוך הקן וכי' מדוע בהו"א הוא מסייע לרבי חנינא? ואיך נדחה?
כי אומרים שאסור משום שהולכים אחרי רוב, ונדחה (א) שהיה מחוץ לקן מדף. וא"כ זה קרוב וקרוב. (ב) מדובר בשתי קנים, זימן למעלה ומלא למטה אומרים שירדו, וזימן למטה ומלא למעלה אומרים שעלו.

לו) ואם אין שם וכי' מה מקשה הגמ' ומה התירוץ?
אילמא במפרחין מדוע מותר, ואם במדלין אם יש קן בתוך 50 אמה פשוט, והתירוץ שמדובר בקרן זינת.

לח) מתני' ב"ש חושש שמא יתחרט ומת' לא?
חושש בבהמה שמא יאמר שרואה בהמה אחרת, אבל לכתחש בשר אינו חושש כי הבעה"ב חייב לכתוש כי אם לא יוכל לאכול.

לט) האם מוחלין את החלבים? וכמומ' מי ההלכה?
לת"ק אין מהפכין, ולרבי יהושע שטחן בהמה, וכן פסק רב.

מ) איזה דברים התירו סופן משום תחילתן? ואיזה סיבה אחרת היה אפשר לפרש היתרים הללו?

- 1) עור לפני הדורסן – ודווקא נשחט ביו"ט, ולא אמרינן לאפשר לשבת על העור.
- 2) תריסי חניות – ובצתים אסור, ולא אמרינן אין בנין וסתירא בכלים.
- 3) חזרת רטיה במקדש – ובמדינה אסור, ולא אמרינן אין שבות במקדש.
- 4) לרחבא ג"כ הפותח את חביתו ביו"ט, ולא אמרינן אפילו אם לא פתח זה טהור.

שאלות לחזרה על פרק א' דביצה

מא) איזה ב' אפשרויות אפשר לפרש מחלו' ב"ש ובי"ה לענין הוצאתה?
ומה הנטון? ומנלן?

אפשרות א' שחולקים האם אומרים מתוך שהותרה הולאה לאורך אוכל נפש הותרה נמי שלא לאורך אוכל נפש. אפשרות ב' שלכו"ע לא אמרינן "מתוך" וכו'. אללא חולקים האם יש בכלל ביו"ט אסור הולאה, ורב יוסף דוחה אפשרות ב', משום שאם חולקים האם יש בכלל אסור הולאה, א"כ שיפלגו באבנים גדול מכיון שסוד איסור מוקדה נובע מכוח איסור הולאה, וממה שחולקים בחפלים המותרים בטלטול ע"כ שחולקים ב"מתוך".

מב) מה הם ג' השיטות בפרוש מחלו' ב"ש ובי"ה לענין הולכת מתנות?
וכמו מי משנתנו?

לרב יהודה אם נשחט בערב יו"ט האם מותר להוליך לבדו, לרב יוסי במתנות לבו"ע מותר וחולקים בתרומה, לאחרים חולקים בחלה ומתנות באופן כללי, להו"א משנתנו כאחרים, למסקנא כשניהם, וחולקים אם נשחט בערב יו"ט האם אסור להוליך לבדו.

מג) במה חולקים ובמה אינם חולקים ר"י בר יהודה לפי א"ד א? לפי א"ד ב'?

לא"ד א' חולקים בשבלין אבל בקטניות ד"ה חייב לעשר, לא"ד ב' חולקים בשבלין אבל בקטניות ד"ה פטורים מלעשר.

מד) מה הוקשו לפי א"ד א? לפי א"ד ב'? ומה תירצו?
הקשיא לפי א"ד א' – מדוע כתוב רק תלתן והתירוץ שהיה הו"א לומר שרביים לעשר משום שעלו ופריו שווה, המ"ל שמעשרים רק על הפרי. הקשיא לפי א"ד ב' – כתוב בפירוש בבביתא שבקטניות כן מעשרים, והתירוץ מדובר בלוי שהוקדם.

מה) לוי שקדם לקבל מעשרות מתני' חייב בתרומה גדולה? ומתני' פטור?
חייב בכרי, פטור בשבלין.

שאלות לחזרה על פרק א' דביצה

מו) מדוע מלח צריך שני? ומה הנפק"מ בין ב' הטעמים?
ח"א משום שכל תבשיל כריכים מלח, אבל תבלין לא, וח"א כל
התבלין יולאים טעמן, אבל מלח לא, והנפק"מ הוא שאם ידע בערב
יו"ט איזה תבשיל יעשה, לא"ד א' כריכים לעשות שינוי, לא"ד ב' אין
כריכים לעשות שינוי, וכן אם תבשיל שלא יולא טעמו (מוריקא)
לא"ד אין כריכים לעשות שינוי, ולא"ד ב' כריכים לעשות שינוי.

מו) מדוע מותר לשלוח כלאים ביו"ט?

משום שזה השה.

מה) באיזה מצב אפשר לשלוח מנעל?

אם החלק בתוכה אפשר לשלוח רק אם גם עיבדו וזבעו. אם החלק
מבחוץ בלחלוח לבד ג"כ ניתן לשלוח.